

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia tegevuskava. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamine”

COM(2013) 279 final

(2013/C 341/18)

Raportöör: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

Euroopa Komisjon otsustas 3. juulil 2013 vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia tegevuskava. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamine”

COM(2013) 279 final.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon võttis arvamuse vastu 3. septembril 2013.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 492. istungiärgul 18.–19. Septembril 2013 (18. septembri istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 184, vastu hääletas 3, erapooletuks jäi 8.

1. Järeldused ja soovitusused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia tegevuskava, milles määratletakse piirkonnas teostatavate teadusuuringute ja tehtavate investeeringute prioriteedid ning millega luuakse suurt Euroopa lisaväärtust, hoogustades meremajanduse kasvu strateegias „Euroopa 2020”. Kõnealusel strateegilises raamistikus arendatakse koostööd viie liikmesriigi Atlandi ookeani äärsete piirkondade ametiasutuste ning majandus- ja ühiskonnaelus osalejate liirimaa, Ühendkuningriigi, Prantsusmaa, Hispaania ja Portugali vahel.

1.2 Sellegipoolest väljendab komitee kahetsust selle üle, et tegevuskavas järgitav lähenemisviis piirdub mere vesikonna strateegiaga, ja teeb ettepaneku, et see oleks esimene samm sellise makropiirkondliku strateegia käivitamise suunas, millesse on selgesõnaliselt kaasatud territoriaalne mõõde ja selle seotus ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidega. Lähenemisviis peab olema kõrgelennulisem, et tegevuskavast kujuneks – arvestades Läänemere ja Doonau piirkondade kogemusi – makropiirkondlik strateegia enne 2017. aastat, mil on kavas vahehindamine.

1.3 Komitee väljendab kahetsust selle üle, et tegevuskavaga ei kaasne asjakohane valitsemissüsteem, kuna ette on nähtud üksnes nõrk rakendamismehhanism. Komitee tegi juba ühes varasemas arvamuses ⁽¹⁾ ettepaneku mitmetasandilise valitsemissüsteemi kohta, millega tagataks kõigi osalejate kaasamine nn alt ülespoole suunatud lähenemisviisi järgides ning mis võimaldaks kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, erasektoril ja kodanikuühiskonnal hoogustada tegevust ja kasutada oma teadmisi kohapealsest olukorrast.

1.4 Komitee väljendab kahetsust selle üle, et pärast tegevuskava vastuvõtmist lõpetas komisjon Atlandi foorumi tegevuse.

Ta teeb ettepaneku jätkata Atlandi foorumi tegevust 2020. aastani, korraldades korrapäraselt konverentse huvitatud isikute osalusel, et edendada strateegia tegevust ja programme, hinnata strateegia rakendamist ning ergutada kõiki Atlandi ookeani äärsete piirkondade poliitikuid, ettevõtjaid ja ühiskonnaelus osalejaid selles kaasa lööma.

1.5 On esmatähtis, et säiliks ELi institutsioonide ja liikmesriikide kindel poliitiline pühendumus ning jätkuks kõigi osapoolte ehk kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, majandus- ja ühiskonnaelus osalejate ja kodanikuühiskonna tõhus osalemine. Juhtrühma ja korraldusrühma poolt Atlandi foorumi ajal saadud kogemused tegid võimalikuks ELi institutsioonide, liikmesriikide, piirkondade ja kodanikuühiskonna osalemise. Komisjonile tuleb tagada vajalikud inim- ja materiaalsed ressursid.

2. Taustteave

2.1 Pärast makropiirkondlike strateegiate käivitamist Läänemere ja Doonau piirkondades tehti mitu algatust sarnase lähenemisviisi kasutuselevõtuks ka Atlandi ookeani äärsetes piirkondades. Nõukogu andis komisjonile volitused töötada välja merestrateegia Atlandi ookeani jaoks. Komisjon avaldas 21. novembril 2011 teatise ⁽²⁾.

2.2 Euroopa Parlament koostas asjaomase resolutsiooni ELi ühtekuuluvuspoliitika Atlandi ookeani piirkonna strateegia 2011. aastal. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee võtsid oma arvamuse vastu vastavalt 24. mail 2012 ⁽³⁾ ja 10. oktoobril 2012 ⁽⁴⁾. Euroopa Parlament, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee andsid komisjoni ettepanekule positiivse hinnangu, ent leidsid,

⁽¹⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 24.

⁽²⁾ COM(2011) 782 final.

⁽³⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 24.

⁽⁴⁾ ELT C 391, 18.12.2012, lk 1.

et tuleb võtta vastu senisest laiem lähenemisviis, kuhu oleks täielikult hõlmatud territoriaalne mõõde ning milles loodaks selged seosed mere- ja maismaa-alade vahel. Komitee soovitas ambitsioonikamat lähenemisviisi; makropiirkondlikku strateegiat, mis lisaks merenduse sambale hõlmab ka territoriaalset sammast, arvestades Läänemere piirkondades ja Doonau piirkonnas saadud kogemusi.

2.3 Komisjon, Euroopa Parlament, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee ning asjaomased viis liikmesriiki tegid koostööd Atlandi foorumi käivitamisel tegevuskava väljatöötamiseks. Tänu foorumile said selles osaleda liikmesriigid, Euroopa Parlament, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Regioonide Komitee, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, kodanikuühiskond ning kõik asjast huvitatud isikud. Toimus viis koosolekut: Hortas, Brestis, Bilbaos, Cardiffis ja Corkis. Moodustati Atlandi foorumi juhtrühm, milles osalesid ELi institutsioonid ja asjaomased viis liikmesriiki, ning samuti moodustati korraldusrühm. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee osalemine soodustas Atlandi ookeani äärsete piirkondade kodanikuühiskonna, Atlandi ookeani majandus- ja sotsiaal-nõukogude riikidevahelise võrgustiku (ATN) ning majandus- ja sotsiaalvaldkonna osapoolte osalemist foorumi üritustel.

2.4 Komitee arvamuses soovitati võtta Atlandi ookeani piirkonna eesmärkide aluseks strateegia „Euroopa 2020” temaatilised sambad, Atlandi foorumit pärast tegevuskava väljatöötamist mitte laiali saata, loobuda kolmest „ei”-st (ei uutele õigusaktidele, ei täiendavale rahastamisele ja ei uutele haldusstruktuuridele) tulenevatest piirangutest ning kehtestada mitmetasandilise valitsemissüsteemi.

3. Komisjoni teatis: tegevuskava

3.1 Tegevuskavas esitatakse Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia (COM(2011) 782 final) ning määratakse kindlaks teadusuuringute ja investeringute prioriteedid, millega hoogustatakse meremajanduse kasvu Atlandi ookeani piirkonnas, andes panuse rannikualade jätkusuutlikku majanduskasvu ning säilitades samas Atlandi ookeani ökosüsteemi hea keskkonnaseisundi.

3.2 Atlandi foorumil arutlesid liikmesriigid, ELi institutsioonid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning kodanikuühiskond selle üle, kuidas otsida lahendusi strateegias välja toodud viiele Atlandi ookeani piirkonna üldisele probleemile, ning foorumi raames korraldati viis seminari ja veebipõhine konsulteerimine.

3.3 Võttes arvesse liikmesriikidega peetud arutelusid ja Atlandi foorumi reaktsiooni, koostas komisjon tegevuskava mitme prioriteetse valdkonnaga, mille eesmärk on hoogustada meremajandust ja aidata kaasa Atlandi piirkonna säästvate arengule.

3.4 Ajastus on seotud struktuuri- ja investeerimisfondide strateegilise üldraamistikuga. Tegevuskava tugineb kolmele

tegevussambale, milleks on asjakohaselt suunatud investeringute tegemine, teadusuuringute teostamise suutlikkuse suurendamine ning pädevuse ja kvalifikatsiooni parandamine.

3.5 Tegevuskavas on seatud neli esmaeesmärki:

3.5.1 edendada ettevõtlust ja innovatsiooni: vahetada teadmisi kõrgkoolide, ettevõtjate ja uurimiskeskuste vahel; suurendada meremajanduse konkurentsivõimet ja innovatsioonisuutlikkust; toetada majandustegevuse kohandamist ja mitmekesistamist, kasutades ära Atlandi ookeani piirkonna võimalusi;

3.5.2 kaitsta mere- ja rannikukeskkonda, tagada seal turvalisus ning arendada sealseid võimalusi: suurendada ohutust ja turvalisust merel; uurida ja kaitsta merevett ja rannikualasid; majandada mereressursse säästvalt ning kasutada ära mere- ja rannikukeskkonnas olevaid taastuvenergia tootmise võimalusi;

3.5.3 parandada juurdepääsu ja ühendatust sadamate vahelise koostöö kaudu;

3.5.4 luua sotsiaalselt kaasav ja jätkusuutlik regionaalarengu mudel: suurendada teadmisi sotsiaalprobleemidest piirkonnas ning säilitada ja edendada Atlandi ookeani piirkonna kultuuripärandit.

3.6 Tegevuskava ajastus võimaldab liikmesriikidel arvesse võtta oma prioriteete partnerluslepingutes, mille üle peetakse 2013. aastal läbirääkimisi ajavahemikuks 2014–2020. Partnerluslepingutes tuleb prioriteetsete alade kindlaksmääramisel arvesse võtta Atlandi ookeani strateegiat. Rahastamine ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvatest fondidest (Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond, Ühtekuuluvusfond, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond) kooskõlastatakse teiste rahastamisallikatega.

3.7 Tegevuskavast saab juhendada ka komisjon ise tema poolt otse hallatavate fondide osas nagu Horisont 2020, LIFE+, ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond.

3.8 Riiklikud investeringud annavad tõuke erasektori ärialgatusteks. Ka Euroopa Investeerimispank on valmis kasutama oma rahastamisvahendeid ja pädevust, et aidata kaasa tegevuskava rakendamisele.

3.9 Ergutatakse koostama asjaomase viie liikmesriigi ühisprojekte, nt programmi Horisont 2020, Euroopa Regionaalarengu Fondist rahastatava Euroopa territoriaalse koostöö, Erasmuse programmi ja teiste ELi programmide abil.

3.10 Komisjon teeb ettepaneku luua rakendusmehhanism, mille kaudu suurendatakse riiklike, piirkondlike ja kohalike tegutsejate koostöövaimu ning jälgitaks saavutusi, arvestades Atlandi foorumil saadud õppetunde.

3.11 Rakendusmehhanismiga edendatakse poliitilist pühendumust ja järelevalvet, erasektori osalemist ja hindamist. Mehhanism peab olema lihtne ja põhinema teistel strateegiatel. Rakendusmehhanism töötatakse välja liikmesriikide ja sidusrühmadega konsulteerides enne 2013. aasta lõppu ning sellel võib olla ka ülesanne anda juhtnööre projektiedendajatele, hõlbustada suhtlust ELi programme haldavate asutustega ning edendada koostööd Atlandi ookeani piirkonnas;

3.12 Komisjon teeb liikmesriikidega koostööd hindamise meetoodika väljatöötamiseks. Enne 2017. aasta lõppu on kavas koostada tegevuskava rakendamise kohta vahetunnang, millega kaasneb sõltumatu hinnang.

3.13 Komisjon ja liikmesriigid otsivad ka võimalusi rahvusvaheliste Ameerika ja Aafrika partnerite võimalikuks kaasamiseks strateegia rakendamisse.

4. Üldised märkused tegevuskava kohta: Atlandi ookeani piirkonna strateegia on mere vesikonna strateegia

4.1 Komitee on teistes arvamustes väljendanud toetust integreeritud merenduspoliitikale. Alates integreeritud merenduspoliitikat käsitleva sinise raamatu avaldamisest on käivitatud uus viis merenduspoliitiliste küsimuste arutamiseks, kasutades ühiseid valdkonnaüleseid vahendeid, ning samuti on võetud kasutusele merendussektorite kasvule suunatud kontseptsioon.

4.2 Integreeritud merenduspoliitika abil on toodud esile merelise mõõtme osatähtsus ELi jaoks ning loodud alus merede majanduslikuks arenguks ja nende jätkusuutlikuks majandamiseks sektoriülese ja integreeritud kontseptsiooni kaudu.

4.3 Kõnealune uus kontseptsioon merendusküsimuste käsitlemiseks sai uut hoogu juurde meremajanduse kasvu edendava algatusel näol teatistes „Meremajanduse kasv: jätkusuutliku majanduskasvu võimalused mere- ja merendusvaldkonnas” (COM(2012) 494 final), milles rõhutatakse olulist panust, mille meremajandus annab majanduskasvu ja töökohtade loomisse Euroopas. Meremajandus moodustab strateegia „Euroopa 2020” merelise mõõtme.

4.4 Komitee tõi oma arvamuses ⁽⁵⁾ esile, et see lähenemisviis „kujutab endast loogilist ja vajalikku jõupingutust selleks, et viia Euroopa Liidus ellu integreeritud merenduspoliitika”.

4.5 Tegevuskava on järjekordne samm, millega aidatakse Atlandi ookeani merepiirkondadel kasutada majanduskasvu ja töökohtade loomise võimalusi. Atlandi ookeani strateegia ja

selle tegevuskava eeldavad integreeritud merenduspoliitika ja meremajanduse kasvu algatuse rakendamist Atlandi ookeani vesikonna eripärasid arvestades.

4.6 Mere vesikonna strateegiate abil antakse tuge merendusega seotud tegevusele iga vesikonna konkreetset tingimustest lähtudes, mis aitab strateegiat paremini kohandada Atlandi ookeani pakutavatele võimalustele. See ülesanne nõuab sektori-, piiri- ja riikideülese koostöö tegemist eri osalejate vahel.

4.7 Komitee toetab seda, et tegevuskava ei ole suunatud üksnes tähtsatele, vaid ka traditsioonilistele sektoritele, nagu kalandus või meretransport, mida käsitletakse uutel alustel, et tõsta nende konkurentsivõimet ja vähendada nende keskkonnamisalast jalajälge. Kui neis kasutatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ja protsesse, luuakse kõnealustes traditsioonilistes sektorites Atlandi ookeani rannikul ka edaspidi majanduskasvu ja töökohti.

4.8 Komitee toetab komisjoni ettepanekut selles osas, et prioriteetne on merekeskkonna uuringutele keskendunud tegevus, ent on seisukohal, et prioriteetseks tuleks lugeda ka meetmed töökohtade ja majanduskasvu loomisega otseselt seotud tööstussektorite suutlikkuse ja võimaluste suurendamiseks.

4.9 VKEd konkurentsivõime edendamisel ei tohiks piirduda turismi-, vesiviljelus- ja kalandussektoriga, vaid seda tuge tuleks laiendada kõigile tegevuskavaga hõlmatud valdkondadele, nagu laevaehitus oma tugeva abitööstusega, sadamateenused, mere taastuvenergia ja biotehnoloogia, mis on kõik sektorid, millele Atlandi ookeani äärsetes eri piirkondades on loodud praeguseks kindel ettevõtlusbaas.

4.10 Komitee arvates on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted need, tänu kellele luuakse äärepoolseimates piirkondades majandusdünaamikat. On esmatähtis tagada, et ka kõnealused ettevõtted saaksid osaleda Atlandi ookeani tegevuskavas ettenähtud meetmetes.

4.11 Komitee teeb ettepaneku saavutada senisest parem tasakaal majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamisala mõõtme vahel. Eespool mainitud arvamuses meremajanduse kasvu kohta tuuakse esile inimteguri osatähtsus meremajanduses ja viidatakse rasketele tingimustele, milles inimesed sageli oma tööd peavad tegema.

4.12 Tegevuskava peab hõlmama merenduselukutsete töötinimuste ja sotsiaalsete standardite parandamist ning kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ja ühtlustamist. Rannikualade elanikke tuleb innustada osalema koolitustel ja ümberõppes, et lihtsustada töötajate kohanemist nii traditsioonilist laadi majandustegevusega kui ka uute elukutsetega. Tuleb parandada merenduselukutsete mainet ja kvaliteeti, et muuta need noorte seas atraktiivsemaks.

⁽⁵⁾ ELT C 161, 6.6.2013, lk 87.

4.13 Majanduse uute tegevusalade arendamine peab toimuma kooskõlas merekeskkonna kaitsega. Selle valdkonna uurimisprogramme tuleb tegevuskavas tugevdada. Merekeskkonnale avalduva negatiivse mõju vältimisele suunatud teadusuuringud vähendavad kõnealuste tegevusaladega kaasnevat ebakindlust, nt mereenergia, sadamate ajakohastamise, vesiviljeluse ja mereturismi puhul. Kõnealuste teadusuuringute alusel muutub kiiremaks asjaomaste lubade saamine.

4.14 Komitee on seisukohal, et piirkondliku arengu jätkusuutlik ja sotsiaalselt kaasav mudel peab säilitama Atlandi ookeani piirkonna kultuuri, mis on väga tihedalt seotud rannikuelanike traditsioonilise eluviisiga ning mis moodustab väga olulise osa kultuuripärandist ja kultuurilisest identiteedist.

4.15 Komitee peab vajalikuks täiendada tegevuskava ja selle prioriteetseid meetmeid õigusnormide vastuvõtmisega, et õigusraamistik oleks paremini struktureeritud ja merendussektorite jaoks selgem.

4.16 Komitee tervitab asjaolu, et strateegias sisalduvad ka koostöösuhted Atlandi ookeani teisel kaldal asuvate riikidega. Komitee arvates on esmatähtis sõlmida teadusuuringute alaseid koostöökokkuleppeid mitte ainult Ameerika Ühendriikide ja Kanadaga, vaid ka Kesk- ja Lõuna-Ameerika ning Aafrika riikidega.

5. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ettepanek: muuta mere vesikonna strateegia makropiirkondlikuks strateegiaks

5.1 Atlandi ookeani piirkonna strateegias ja selle tegevuskavas käsitletakse kooskõlas ministrite nõukogus vastuvõetud kokkuleppena eranditult üksnes merega seonduvat.

5.2 EL on käivitanud makropiirkondlikud strateegiad. Selliseid poliitikameetmeid laiendatakse tulevikus volituste raames, mis on aluslepingutega antud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamiseks.

5.3 Komitee arvates peab mere vesikonna strateegia Atlandi ookeani piirkonnas selgesõnaliselt hõlmama territoriaalset mõõdet ja selle seoseid ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidega.

5.4 Komitee on oma seisukohta väljendanud juba ühes teises arvamuses⁽⁶⁾: „[K]omitee soovib ambitsioonikamat lähenemisi: makropiirkondlikku strateegiat, mis lisaks merenduse sambale hõlmab ka territoriaalset sammast, arvestades Läänemere piirkonnades ja Doonau piirkonnas saadud kogemusi. (...) Atlandi piirkonna meremõõde kätkeb endas paljusid Atlandi piirkonna väljakutseid ja võimalusi, kuid arvestades, et tähtis on selle seos mandriga, teeb komitee ettepaneku, et strateegia hõlmaks koos meremõõtmega ka territoriaalset mõõdet. Mandripiirkond korraldab ja arendab sisemaad, ilma milleta

puuduvad igasugused väljavaated merenduse potentsiaali väärtustamiseks. Mere rannikualal on vaja aktiivset ja dünaamilist sisemaad ning koostöid, mis võimaldab kogu piirkonda sidusalt arendada.”

5.5 Atlandi ookeani äärsed piirkonnad peavad arendama oma strateegiad sidus raamistikus, mis hõlmab nii merenduskui ka regionaalpoliitikat. Ei ole võimalik arendada tegevust sadamates, kui puudub seos piirkonnas tehtavate investeeringutega raudtee- või maanteetransporti, ega mereenergia kasutamist, kui puudub seos energia ülekandmise taristuga, ega ranniku ja merekeskkonna kaitset, kui puudub seos Atlandi ookeani lähedasel sisemaal asuvate linnade ja külade veepuhastussüsteemidega.

5.6 Seetõttu leiab komitee, et Atlandi ookeani piirkonnas ei saa merendusküsimusi määratleda, jättes arvesse võtmata piirkonna tervikuna, mille majandus- ja sotsiaalarangu programmi need merendusküsimused tuleb lisada. Üksnes merel ja maismaal arendatava tegevuse vahelise harmoonilise koostöine teel on võimalik meremajanduse kasvust täiel määral kasu saada.

5.7 Sellest tulenevalt teeb komitee ettepaneku muuta tegevuskava alusel Atlandi ookeani piirkonna merestrateegia makropiirkondlikuks strateegiaks.

6. Valitsemine

6.1 Komitee väljendab kahetsust selle üle, et tegevuskavas käsitletakse rakendusmehhanisme vaid hädusalt. Komitee tegi ühes varasemas arvamuses⁽⁷⁾ ettepaneku mitmetasandilise valitsemismudeli kohta, millega tagataks kõigi osalejate kaasamine.

6.2 Tegevuskava rahastamine ELi eri struktuuri- ja investeerimisfondidest ning otseselt komisjoni hallatavatest ELi poliitika-valdkondadega seotud fondidest tingib tiheda kooskõlastamise komisjoni, riikide keskasutuste ja piirkondlike ametiasutuste vahel.

6.3 Tegevuskava väljatöötamist Atlandi foorumi koosolekute järel juhtisid juhtrühm ja korraldusrühm, mille koosseisu kuulusid viie Atlandi ookeani kaldal asuva liikmesriigi ja ELi institutsioonide esindajad. Atlandi ookeani äärsed piirkonnad olid kaasatud vaatlajatena korraldusrühma ning nende majandus- ja ühiskonnaelus osalejad olid kaasatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kaudu. Arvukad Atlandi ookeani piirkondade majandus- ja ühiskonnaelu esindajad osalesid aktiivselt nii viiel koosolekul kui ka konsulteerimises.

6.4 Komitee väljendab kahetsust selle üle, et komisjon lõpetas Atlandi foorumi tegevuse pärast tegevuskava vastuvõtmist ega pikendanud selle tegevust terveks strateegia kehtimise ajaks 2020. aastani.

⁽⁶⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 24.

⁽⁷⁾ Samas.

6.5 Komitee peab vältimatuks säilitada Atlandi foorumil saavutatud dünaamika ja kaasatus, et kõik huvitatud osapooled (piirkonnad, erasektor ja kodanikuühiskond) tegutseksid pühendunult ka järgmistel etappidel ehk rakendamisel, järelevalves ja hindamisel.

6.6 Valitsemismudel on määrava tähtsusega. Seetõttu väljendab komitee kahetsust selle üle, et tegevuskavas on sellele pühendatud üksnes lühikene lõik pealkirjaga „Rakendusmehhanism“, milles hägusalt tehakse ettepanek luua rakendusmehhanism, mille kuju ja ülesannete kindlaksmääramine lükatakse edasi hilisemaks ajaks.

6.7 Kolme „ei“ reegel takistab küll uute haldusstruktuuride rajamist, ent mitte sellise mitmetasandilise kaasava valitsemisüsteemi loomist, mis oleks sarnane Läänemere ja Doonau piirkondade strateegiate jaoks loodud süsteemidega.

6.8 Komitee teeb ettepaneku kehtestada tõeline mitmetasandiline ja kaasav valitsemine, millega süvendatakse nn alt ülispoole suunatud lähenemisviisi ning mis võimaldab liikmesriikidel, ELi institutsioonidel, kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ning erasektoril ja kodanikuühiskonnal juhtida tegevuskava rakendamise protsessi ning kasutada oma teadmisi kohapealsetest oludest.

6.9 Komitee peab vältimatuks kaasata piirkonnad Atlandi ookeani piirkonna strateegia juhtimisse. Atlandi ookeani äärsetes Euroopa piirkondades teatakse väga hästi, et meri on nende eluviisi üks esmatähtis osa. Poliitilisel tasandil on Atlandi ookeani äärsetel piirkondadel ulatuslik pädevus merel ja rannikualadel toimuva tegevusega seotud valdkondlike strateegiate ja meetmete kujundamiseks ja rakendamiseks.

6.10 Kõnealuste piirkondade majandus- ja ühiskonnaelus tegelased on peamised osalejad ning tegutsevad pühendunult majandusarengu ja töökohtade loomise nimel meremajanduses. Neil on vastavad teadmised ja kohapeal tegutsevad asutused.

6.11 Komitee teeb ettepaneku jätkata Atlandi foorumi tegevust, korraldades korrapäraselt konverentse huvitatud isikute osalusel, et edendada strateegia tegevust ja programme, hinnata strateegia rakendamist ning ergutada kõiki poliitiku, ettevõtjaid ja ühiskonnaelus osalejaid selles kaasa lööma.

6.12 Komitee teeb samuti ettepaneku tuua esile strateegia üleeuroopalist olemust, mille jaoks on hädavajalik tagada ELi institutsioonide ehk Euroopa Parlamendi, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee kaasamine juhtimisstruktuuridesse. Komisjonil on täita väga tähtis osa, säilitades

arengudünaamikat, tegutsedes selle soodustajana ja toetades huvitatud osapoolte kaasamist. Komisjonile tuleb tagada piisavad ressursid.

6.13 Komitee teeb ettepaneku tagada Atlandi võrgustike osalemine, st piirkondlike omavalitsuste Atlandi kaare komisjon, majandus- ja ühiskonnaelus osalejate Atlandi ookeani riikidevaheline võrgustik ning Atlandi kaare linnade konverents. Kõnealustel võrgustikel on määrav roll kõigi osalejate mobiliseerimisel ja nad loovad suurt Euroopa lisaväärtust. Neil on kohalikud juured, pikaajalised koostöökogemused ja põhjalikud teadmised Atlandi ookeani alast, seal esinevatest probleemidest ja seal tegutsevatest sidusrühmadest. Nende osalemine strateegia rakendamisel tagab riikideülese, mitmetasandilise ja valdkonnaülese lähenemisviisi. Kõnealused võrgustikud loovad ka ühenduslülid Atlandi ookeani äärsete, sageli liikmesriikide pealinnadest kaugel asuvate piirkondade tegelikkusega, nende suutlikkuse ja vajadustega.

7. Rahastamine

7.1 Komitee kutsub liikmesriike ja Euroopa Komisjoni tungivalt üles lisama Atlandi ookeani äärsete piirkondade prioriteetidid ELi struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta partnerluslepingutesse

7.2 Komisjon peab tegevuskava eesmärgi prioriteetsena käsitlema enda poolt otse hallatavate fondide osas nagu Horisont 2020, LIFE+, ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond.

7.3 Piiriülene ja riikidevaheline koostöö on strateegia rakendamisel kesksel kohal, arvestades selle abil Euroopale loodavat lisaväärtust ja selle võimet leida lahendusi Atlandi ookeani piirkonna probleemidele paremates tingimustes, kui seda saaksid teha liikmesriigid eraldi. Nimelt kõnealuses koostöös väljendub tegevuskava kõige suurem lisaväärtus ja just siin tuleb järgida üleeuroopalist lähenemisviisi.

7.4 Arvestades asjaolu, et selleks ei hakata eraldama täiendavaid eelarvevahendeid, on vaja, et komisjon, liikmesriigid ja programme haldavad piirkonnad tegutseksid kooskõlastatult ja üksteist täiendavalt.

7.5 Komitee arvates aitavad kõnealused avaliku sektori meetmed kaasa erasektori investeringute ja algatuste käivitamisele. Esmatähtis on Euroopa Investeerimispanka koostöö, mistõttu ta peab aktiivselt strateegias osalema.

Brüssel, 18. september 2013

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president

Henri MALOSSE